

BREXIT – NIEpewna przyszłość?

Wyjście Wielkiej Brytanii (UK) z Unii Europejskiej (UE) to ważny temat dla każdego. Prawną podstawę opuszczenia struktur UE stanowiło formalne powiadomienie Rady Europejskiej przez Premier UK uruchamiające tzw. procedurę z artykułu 50 Traktatu o UE (TEU). Tenże artykuł zobowiązuje UE do negocjacji i zawarcia porozumienia z UK określającego zasady i warunki rozstania. Natomiast warunki wzajemnej, przyszłej relacji pomiędzy UE a państwem nieczłonkowskim jakim stanie się UK, strony będą mogły negocjować dopiero w fazie następującej po wejściu w życie porozumienia wyjściowego, na podstawie artykułu 218 Traktatu o Funkcjonowaniu UE (TFEU) i artykułu 8 TEU. Warto zaznaczyć, iż już na obecnym etapie procedury, zarówno UK jak i UE wskazały, iż porozumienie to powinno dotyczyć nie tylko spraw gospodarczych, ale również m.in. współpracy w zakresie bezpieczeństwa, co w obecnych czasach ma istotne znaczenie. Wspomniany wyżej art. 8 TEU wymaga od UE wypracowania bliskiej i pokojowej relacji z sąsiednimi państwami, bazującej na współpracy z poszanowaniem wartości UE. Co ważne, daje on UE moc zawierania umów z tymi państwami, które mogą określać wzajemne prawa i obowiązki stron lub wspólne inicjatywy. W odniesieniu do tego ostatniego, artykuł 217 TFEU stanowi odpowiednią podstawę prawną w przedmiocie tzw. umów stowarzyszeniowych. Tytułem przykładu, umowa stowarzyszeniowa pomiędzy UE a Ukrainą obejmuje umowę o wolnym handlu (FTA) oraz przewiduje wzmożoną współpracę w polityce zagranicznej i bezpieczeństwa, migracji, azylu i zarządzania granicami. Dotyczy również zwalczania terroryzmu i międzynarodowej przestępczości zorganizowanej. Zawarcie takiej umowy wymaga jednolitej decyzji Rady UE po uzyskaniu zgody Parlamentu UE.

Według rządu UK, negocjacje w sprawie przyszłych relacji stron powinny być odbywać się równocześnie z negocjacjami w sprawie porozumienia wyjściowego. Niemniej przedstawiciele UE zdecydowali, iż powinno to odbywać się fazowo, przy czym

to Rada Europejska będzie decydować, czy nastąpił wystarczający postęp w ramach fazy pierwszej, to jest negocjacji wyjściowych. Podczas ostatnich rozmów przedstawiciele UE stwierdzili, iż postępu nie ma, lub jest niesatysfakcjonujący, wobec czego strony nie mogą przejść do fazy drugiej negocjacji. Przyszłe porozumienie w sprawie partnerstwa, włączając w to układ wolnego handlu miało pierwotnie być osiągnięte przed 29 marca 2019. Jednakże, podczas przemowy Premier UK we Florencji dnia 22 września 2017 wskazano na konieczność wprowadzenia okresu wdrożeniowego obejmującego proces zawarcia, ratyfikacji oraz implementacji porozumienia partnerskiego.

Jeśli nie dojdzie do porozumienia określającego przyszłe, wzajemne relacje stron lub też porozumienia przejściowego w odpowiednim czasie, skutkowało to będzie niepewnością wzajemnych stosunków. Przykładowo, system wymiany gospodarczej pomiędzy UK i UE będzie musiał opierać się na zasadach Światowej Organizacji Handlu (WTO). By temu zapobiec, strony powinny dążyć do zawarcia co najmniej ramowego porozumienia do końca 2-letniego okresu negocjacji zapoczątkowanego 29 marca 2017 roku lub też wnioskować o wydłużenie tego okresu, co wymagałoby zgody wszystkich państw członkowskich UE. Niemniej, Premier UK wyraźnie wskazała, iż nie zamierza ona wnieść o powyższe.

Należy podkreślić, iż wg stanowiska UE, które ostatecznie musiało zostać zaakceptowane przez UK, proces wyjścia UK z UE ma charakter fazowy. Pierwsza faza negocjacji dotyczyć ma wyłącznie ustaleń porządkowych w sprawie opuszczenia struktur unijnych; faza druga negocjacji obejmować będzie wstępne i przygotowawcze dyskusje w sprawie określenia ram przyszłego porozumienia partnerskiego, które będzie mogło być zawarte dopiero z chwilą formalnego wyjścia UK z UE. Szacuje się, iż faza druga negocjacji rozpocznie się z początkiem roku 2018, natomiast negocjacje w sprawie współpracy gospodarczej zajmą niewątpli-

wie kilka lat, przy czym okres ten powinien być określony w ramach okresu przejściowego.

Jak wspomniano wyżej, warunkiem przejścia do drugiej fazy jest uznanie przez Radę Europejską, iż negocjacje w ramach fazy pierwszej osiągnęły wystarczający postęp, by strony mogły rozpocząć rozmowy na kolejnym szczeblu.

3 października 2017 Parlament Europejski ma podjąć uchwałę w sprawie oceny stanu negocjacji. Jednakże projekt tej uchwały wskazuje, by Rada Europejska nie uznała dotychczasowego postępu jako wystarczającego. Dotyczy to takich spornych kwestii jak zabezpieczenie praw obywatelom UK i UE, ustalenie zobowiązań finansowych UK oraz rozstrzygnięcie kwestii granicznych Republiki Irlandii i Irlandii Północnej. Być może iż w/w kwestie zostaną rozstrzygnięte w sposób satysfakcjonujący podczas piątej już rundy negocjacji w październiku 2017 r. Niemniej decyzja o przejściu w fazę drugą będzie mogła być podjęta przez Radę w połowie grudnia 2017 r.

Temat negocjacji pomiędzy UK a UE jest rozwojowy. W kolejnych artykułach będziemy informować o postępach negocjacji oraz o ustaleniach na ich poszczególnych etapach. Jedną z ważniejszych kwestii będzie wskazanie wyraźnego stanowiska obu stron w sprawie gwarancji praw obywateli UK i UE.

Artykuł opracowany przez Katarzynę Woźniak
Partner Zarządzający/ Prawnik Euro Lex Partners LLP (City London)
Master of Law (Poland) LLM in Business International Law (UK) LLB (Hons) (UK)

Twój kontakt do kancelarii:

Euro Lex Partners LLP, Tower 42, 25 Old Broad Street, London, EC2N 1HN,
(przy stacji metra Liverpool Street)

Otwarte w godz 9-21- Pracujemy dla klientów również w Sobotę

Tel. 020 8144 8363, Mob 07837214987, Mob 077 7226 0251,

E: office@eurolexpartners.co.uk, www.eurolexpartners.eu

skype: eurolexpartners